

Omkostnings- vurdering af Wellness Recovery Action Planning (WRAP)

Marts, 2018

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Center for Data, Analyse og Metode
Udgivet:
Marts 2018

Download eller se sti til rapporten på www.socialstyrelsen.dk.
Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

ISBN: 978-87-93944-10-7

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Kort om metoden	5
Input og antagelser	6
<i>Kilder</i>	6
<i>Scenariet</i>	6
<i>Omkostningskomponenterne</i>	6
Resultater	10
Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger	12

Indledning

Socialstyrelsens mål er at arbejde videns- og evidensbaseret. Vi har derfor fokus på at udvikle og implementere indsatser, der er veldokumenterede og baseret på viden om målgruppe, metode, implementering, effekter og økonomi.

Viden om økonomi indebærer optimalt set to elementer: Et estimat for omkostninger forbundet med indsatsen og et estimat for de forventede nettogevinster, der følger af indsatsens formodede effekt. I denne rapport præsenteres **omkostningsvurderingen af Wellness Recovery Action Planning (WRAP)**. Vurderingen er lavet med Socialstyrelsens model til omkostningsvurderinger. Denne beskrives kort i bilag A. For yderligere uddybning henvises til Socialstyrelsens vejledning "Vurdering af omkostninger ved sociale indsatser – Vejledning til Socialstyrelsens omkostningsmodel"¹.

Omkostningerne beregnes som de gennemsnitlige omkostninger pr. deltagerforløb i et specificeret scenarie. Resultatet af omkostningsvurderingen vil være et andet, hvis forholdene i scenariet ændres.

En samlet omkostningsvurdering består af et kvantitativt estimat sammen med en kvalitativ beskrivelse af de omkostningselementer, der ikke kan kvantificeres og/eller værdisættes. Begge dele behandles ligeværdigt i den samlede omkostningsvurdering.

---

¹ https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/som-diverse-materialer/vejledning-til-socialstyrelsens-omkostningsmode_17jan18.pdf

Kort om metoden

Wellness Recovery Action Planning (WRAP) er en evidensbaseret metode udviklet i USA af og til mennesker med alvorlige psykiske vanskeligheder. Gennem et peer-ledet gruppeforløb udvikles en personlig daglig vedligeholdelsesplan og en personlig kriseplan. Amerikanske effektstudier har vist, at WRAP for ovennævnte målgruppe bl.a. har en positiv effekt i forhold til håb, livskvalitet og selvoplevet recovery. WRAP har desuden en positiv effekt på en række forskellige symptomer, herunder symptomer på angst og depression.

Indsatsen er struktureret som en møderække bestående af 1 ugentligt gruppemøde i 8 uger. Et gruppeforløb består af 8-12 deltagere.

WRAP tilbydes på nuværende tidspunkt ikke som et hverken kommunalt eller privat tilbud i Danmark i sin oprindelige form. Manualen til udførelsen af indsatsen har desuden ikke været tilgængelig, og der har derfor været visse udfordringer i forbindelse med omkostningsvurderingen.

I forbindelse med omkostningsvurderingen har der været enkelte analyse-mæssige udfordringer, da nogle oplysninger ikke umiddelbart har været kvantificerbare, hvorfor disse i stedet vil blive beskrevet kvalitativt. Det drejer sig om omkostninger forbundet med tilpasning af indsatsen til en lokal kontekst samt transportomkostninger.

Input og antagelser

Kilder

Omkostningsvurderingen er udført på baggrund af de tilgængelige oplysninger om WRAP og stammer fra følgende kilder:

- Vidensportalen: **INDSÆT LINK TIL ARTIKEL, NÅR TILGÆNGELIGT**
- Copeland Center for Wellness and Recovery: <https://copelandcenter.com>

Derudover har René Winther fra Recovery Lab samt Center for Handicap og Psykisk Sårbarhed hos Socialstyrelsen bistået med yderligere oplysninger om WRAP, hvilket har ledt til nedenstående antagelser i omkostningsvurderingen.

Scenariespecifikation

Omkostningsvurderingen er beregnet ud fra et scenarie om, at en kommune igangsætter WRAP. Kommunen etablerer et WRAP-team bestående af to WRAP-facilitatorer, hvor disse begge er aflønnede peerstøtte-givere, samt en psykolog, der yder supervision til de to facilitatorer.

WRAP er struktureret som et gruppeforløb med i alt 12 deltagere. Et forløb varer 8 uger med et møde ugentligt af 2,5 times varighed, og et team forventes at kunne varetage et forløb ad gangen 4 gange årligt.

Indsatsen antages at driftes i 9 år, og gennemførselsprocenten forventes at være på 66-83 pct. I denne omkostningsvurdering antages det, at der i gennemsnit er 4 deltagere, som ikke gennemfører et forløb, og at gennemførselsprocenten dermed er 66 pct.

Omkostningskomponenterne

Forberedelse

Erfaringer fra udlandet har vist, at det har været nødvendigt at oversætte indsatsen til en lokal kontekst. Man må derfor forvente at skulle afsætte tid og ressourcer hertil forud for igangsættelsen af indsatsen. Da indsatsen ikke udbydes i Danmark, kan omkostningerne forbundet hermed ikke med rimelighed kvantificeres, men må forventes at kunne have et betydeligt omfang.

Uddannelse

Uddannelsen til WRAP-facilitator udbydes af Copeland Center for Wellness and Recovery og afholdes i både USA, Storbritannien og Irland. Beregningerne i denne omkostningsvurdering bygger på, at uddannelsen finder sted i Storbritannien.

Copelands uddannelsesforløb består af tre trin, der kan sammensættes alt efter behov. De tre uddannelsesstrin ses nedenfor.

Copeland Centers tre uddannelsestrin

Trin 1: Udviklingen af egen WRAP (personlig arbejdsbog)

Dette trin kan sammenlignes med indsatsen, som denne omkostningsvurdering omhandler, hvilket vil sige, at deltagerne udvikler deres egne personlige vedligeholdelses- og kriseplaner. Hos Copeland Center er det bl.a. muligt at deltage i indsatsen i form af et 8-12 ugers forløb, en 2-3 dages workshop eller et onlinekursus. Trin 1 er endvidere en forudsætning for efterfølgende at kunne blive uddannet til WRAP-facilitator (trin 2).

Trin 2: WRAP-facilitator uddannelsen

Facilitator uddannelsen strækker sig over 5 kursusdage, hvor deltagerne lærer, hvordan de ved hjælp af WRAP-manualen selv kan afholde WRAP-kurser og dermed hjælpe andre med at udvikle en personlig arbejdsbog. Kurset er en forudsætning for at kunne undervise i WRAP og endvidere en forudsætning for, at man efterfølgende kan blive en avanceret WRAP-facilitator (Trin 3).

Trin 3: Avanceret WRAP-facilitator uddannelse

Som avanceret WRAP-facilitator kan man undervise og uddanne personer, der har gennemført WRAP (trin 1) til WRAP-facilitatorer (trin 2). Kurset varer fem dage og afholdes af Copeland Center. For at blive optaget på kurset er det en forudsætning, at man har gennemført trin 1 og 2 samt, at man som WRAP-facilitator har faciliteret mindst fem WRAP-kurser (trin 1).

Da WRAP på nuværende tidspunkt ikke udbydes i Danmark, vil det ikke kunne forventes, at kommunen ved opstart af indsatsen kan ansætte medarbejdere, der allerede har modtaget WRAP og dermed direkte kan påbegynde uddannelsen til WRAP-facilitatorer. Det vil derfor være nødvendigt, at de personer, der ved indsatsens opstart ansættes til at varetage rollen som WRAP-facilitatorer, først selv modtager indsatsen og udvikler deres egen personlige arbejdsbog. Herefter vil de kunne blive uddannet til WRAP-facilitatorer hos Copeland Center i Storbritannien.

I denne omkostningsvurdering antages det, at de to første WRAP-medarbejdere, der ansættes i forbindelse med opstarten af indsatsen, modtager WRAP som et onlinekursus, hvilket koster ca. 2629 kr. pr. deltager (\$ 399)². Hver deltager skal desuden have deres egen personlige arbejdsbog, der kan købes via Copeland Centers hjemmeside. Bogen har en købspris inkl. fragt på omtrent 184 kr.³ (\$ 28). Bogen er blevet oversat og bearbejdet til danske forhold, hvilket må formodes at være at foretrække. Det har dog ikke været muligt at finde en pris herpå. Kurset strækker sig over 4x2,5 time. Hertil skal der også medregnes tid i forbindelse med hjemmearbejde efter hver kursusgang, hvilket ligeledes antages at have et omfang af 4x2,5 time. Tidsforbruget ved forbundet med onlinekurset, vil dermed stemme overens med tidsforbruget, såfremt man deltager i WRAP-scenariet, beskrevet i denne omkostningsvurdering. Ved en forventet personaleudskiftning, antages det, at det vil være muligt at kunne ansætte tidligere deltagere til stillingen

² Alle priser oprindeligt opgjort i dollars er omregnet til danske kroner på baggrund af den gennemsnitlige valutakurs i 2017 (Danmarks Statistik, DNVALA)

³ Prisen er en gennemsnitlig stykpris baseret på, at der købes et parti på minimum end 24 bøger ad gangen med en gennemsnitlig fragtpriis på \$ 10 pr. bog.

som WRAP-facilitator. Udgiften forbundet med deltagelse i onlinekurset vil dermed være en engangsomkostning.

Uddannelsen til WRAP-facilitator strækker sig over fem kursusdage. Prisen for deltagelse er ca. 8567 kr. pr. deltager (\$ 1300) og inkluderer frokost, materialer, træning og en 2 års certificering. Da uddannelsen som tidligere nævnt finder sted i Storbritannien, skal der medregnes omkostninger forbundet med rejse, ophold og forplejning. Transportudgifter antages at beløbe sig til 5000 kr. pr. deltager. Omkostningerne forbundet med ophold og forplejning baseres på de generelle estimater for udlandsrejser i Europa, og opholdet antages at strække sig over seks dage.

Uddannelsen til avanceret WRAP-facilitator finder ligeledes sted i Storbritannien og strækker sig ligeledes over 5 kursusdage. Prisen for deltagelse koster 15.157 kr. pr. deltager (\$ 2300) og inkluderer både træning, materialer, ophold og al forplejning. Hertil vil der være omkostninger forbundet med rejse, hvilke baserer sig på de generelle estimater for udlandsrejser i Europa. I denne omkostningsvurdering vil omkostninger forbundet med uddannelsen af en avanceret WRAP-facilitator dog ikke blive medregnet, da det antages, at kommunen vælger at anvende Copeland Centers uddannelsesstilbud.

En WRAP-facilitator er certificeret til at kunne undervise i WRAP i op til to år efter endt uddannelse. Herefter vil det være nødvendigt at blive re-certificeret, hvilket giver facilitatoren mulighed for at undervise i endnu et år. Dette foregår på et onlinekursus og koster ca. 3295 kr. pr. medarbejder (\$ 500). Kurset strækker sig over 7x2,5 time. Hertil skal der også afsættes tid i forbindelse med hjemmearbejde efter hver kursusgang, som ligeledes antages at have et omfang af 7x2,5 time.

Vi antager, at uddannelsen har en levetid på 3 år, hvorefter det vil være nødvendigt at uddanne nye facilitatorer pga. personaleudskiftning.

Drift af indsatsen

Afholdelsen af hvert gruppeforløb er forbundet med et indledende arbejde, der antages at have et omfang på 25 timer pr. medarbejder. Dette dækker bl.a. over planlægning, opsporing og visitation af deltagerne.

De to WRAP-facilitatorer forventes hver at bruge 8 x 5,5 timer pr. forløb på møderne, hvilket inkluderer en time til forberedelse forud for hvert møde samt en time til efterfølgende evaluering pr. møde. I løbet af afholdelsen af hvert forløb modtager hver medarbejder desuden supervision af en psykolog ansat hos kommunen. Der afsættes to timer hertil for hver facilitator og i alt fire timer til psykologen. Dette omfatter dermed den egentlige tid forbundet med supervisionen samt evt. forberedelse og efterbehandling.

I forbindelse med møderne skal der afsættes midler til skriveredskaber, papir, mv. samt forplejning i form af kaffe/the. Disse udgifter afhænger af, hvad den enkelte kommune vælger at tilbyde, men antages at ligge på 2.000 kr. pr. forløb. Hver deltager skal desuden have deres egen personlige arbejdsbog, der kan købes via Copeland Centers hjemmeside. Bogen har en købspris inkl. fragt på omtrent 184 kr. pr. deltager⁴ (\$ 28). Bogen er blevet oversat og bearbejdet til danske forhold, hvilket

---

⁴ Prisen er gennemsnitlig stykpris baseret på, at der købes et parti på minimum end 24 bøger ad gangen med en gennemsnitlig fragtpris på \$ 10 pr. bog.

må formodes at være at foretrække. Det har dog ikke været muligt at finde en pris herpå.

Endelig kan der være omkostninger forbundet med driften, der ikke umiddelbart kan kvantificeres. Disse drejer sig om transport af både facilitatorer og deltagere til og fra møderne, såfremt kommunen vælger at tilbyde dette. Denne del varierer ofte en del og kan have et betydeligt omfang.

Medarbejdernes lønniveau

WRAP-teamet består som tidligere nævnt af 2 WRAP-facilitatorer, hvor disse begge er aflønnede peerstøtte-givere, samt en psykolog.

De to facilitatorer antages at have et lønniveau svarende til det for en pædagogmedhjælper i en kommune, mens psykologen antages at have et lønniveau svarende til det for en kommunalt ansat psykolog.

Lønomskostningerne tillægges en standard overhead på 20 pct. (se bilag A).

Investeringer i materiel

Ingen.

Øvrige omkostninger

Såfremt en kommune selv ønsker at kunne stå for uddannelse af WRAP-facilitatorerne, vil det være nødvendigt, at der for hvert forløb foretages en evaluering. Disse skal anvendes i forbindelse med søgningen om optagelse på den avancerede WRAP-facilitator uddannelse. Omkostningerne forbundet hermed er ikke medregnet i denne omkostningsvurdering, men der skal som minimum ansættes tid før og efter hvert forløb til målinger og behandling af det indsamlede data.

Tilskud

Ingen.

Resultater

Her præsenteres resultaterne baseret på ovenstående input og antagelser. Scenariet bag beregningen ses i tabel 1.

Tabel 1: Specifikation af scenariet bag beregningen

Antal driftsår	9
Antal gennemførte deltagerforløb pr. år	31,7

De kvantitative omkostningsestimater ses i tabel 2.1 og 2.2.

Tabel 2.1: Samlede omkostninger ved indsatsen

Omkostning	Kommune
Samlede omkostninger	1.832.529 kr.

Tabel 2.2: Samlede omkostninger pr. gennemført deltagerforløb

Omkostning	Kommune
Omkostninger, pr. gennemført deltagerforløb	7.480 kr.

Omkostningerne for en kommune, der udbyder WRAP, bliver dermed 7.480 kr. pr. gennemført deltagerforløb.

I tabel 3 ses en opgørelse over den samlede omkostningsvurdering pr. gennemført forløb – dvs. både det kvantitative omkostningsestimat og de ikke-quantificerede omkostninger.

Tabel 3: Samlet overblik over omkostningerne

Omkostningselement	Kvantitativt omkostningsestimat, pr. gennemført deltagerforløb	Ikke-quantificerede omkostninger
Forberedelse	0 kr.	Oversættelse af indsats til dansk/ lokal kontekst
Uddannelse	2.221 kr.	
Drift af indsatsen	5.259 kr.	Transport, lokaleomkostninger
Investeringer	0 kr.	
Øvrige omkostninger	0 kr.	Evaluering af forløb
Tilskud	0 kr.	
<i>I alt</i>	<i>7.480 kr.</i>	

Følsomhedsanalyse

Resultaterne ovenfor er afhængige af de antagelser, som er beskrevet i scenariospecifikationen. Ikke alle WRAP-facilitatorer kan dog forventes at kunne varetage 4 forløb om året. Visse facilitatorer kan kun varetage 2 forløb årligt, mens andre har overskuddet til at kunne varetage 6 forløb.

Tabel 4 viser resultatet for de samlede kvantitative omkostninger for et scenarie, hvor teamet kan varetage hhv. 2 og 6 forløb årligt. Alle andre antagelser i omkostningsvurderingen er uændrede.

Tabel 4 Fejl! Intet bogmærkenavn opgivet.: **Følsomhedsanalyse**

Omkostning	2 forløb årligt	6 forløb årligt
Omkostninger, pr. gennemført deltagerforløb	9.702 kr.	6.740 kr.

Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger

Socialstyrelsens model for omkostningsvurderinger baserer sig på følgende principper:

Budgetøkonomisk opgørelse

Omkostningsvurderingens fokus er på de faktiske udgifter forbundet med opstart og drift af en given indsats eller metode, dvs. der er tale om en budgetøkonomisk opgørelse. Det betyder bl.a., at omkostningerne opgøres ekskl. moms, i det omfang den pågældende aktør er fritaget for betaling heraf, hvilket normalt gør sig gældende for offentlige myndigheder. Udgifterne opdeles på de centrale aktører - typisk kommunen og de øvrige offentlige kasser.

Den budgetøkonomiske opgørelse adskiller sig fra den velfærdsøkonomiske tilgang, som opgør og værdisætter al ressourceforbrug forbundet med indsatsen i pengeenheder (eksempelvis anvendelse af private borgeres tid). For uddybning heraf henvises til Socialstyrelsens brugervejledning for samfundsøkonomiske evalueringer⁵.

Scenarieregning

Beregningen foretages for et eller flere specificerede scenarier, hvor der bl.a. indgår antagelser om indsatsens omfang og varighed. Disse antagelser er afgørende for omkostningsestimatet. Jo større en del af omkostningerne der er faste, dvs. er uafhængige af antal driftsår for indsatsen og/eller omfanget af indsatsen, jo mere vil omkostningsestimatet variere som følge af det opstillede scenarie. I de tilfælde, hvor mange omkostninger er faste, vil det være hensigtsmæssigt at opstille flere scenarier, så man får et spænd for omkostningerne.

Bruttoomkostninger

Vi estimerer bruttoomkostningerne ved indsatsen. Dvs. at vi ikke modregner de besparelser, der følger af et eventuelt bortfald af en eksisterende indsats overfor målgruppen.

Faste priser

Alle omkostninger opgøres i faste priser for det aktuelle prisår.

Omkostninger per deltagerforløb baseret på nettonutidsberegning

Resultatet opgøres som *omkostninger pr igangsat og pr. gennemført deltagerforløb*. Disse er estimeret på baggrund af de samlede omkostninger opgjort som nettonutidsværdien (NNV) over driftsperioden.

I beregningen af NNV anvender vi en diskonteringsrate på 4 pct.

Opstartsomkostninger

---

⁵ <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/samfundsokonomisk-evaluering-pa-socialområdet-brugervejledning.pdf>

Vi beregner også opstartsomkostningerne. Opstartsomkostninger omfatter omkostninger til de aktiviteter, der skal gennemføres, inden driften af indsatsen kan gå i gang.

Restværdi af investeringer

Som udgangspunkt medregner vi restværdi af investeringer, der evt. ikke er afskrevet ved driftsperiodens udløb. Hvis der fx foretages en investering ved opstart på 100 kr. med en levetid på 10 år, vil omkostningerne i et treårigt projekt beløbe sig til 30 kr. hvis man ser bort fra diskonteringsraten. Såfremt der ikke er medregnet restværdi, har vi angivet dette under beskrivelsen af den pågældende investering.

Overhead

For nogle omkostningselementer kan der være dele af ressourceforbruget, der ikke fanges med det anvendte prisestimat. I de tilfælde tilføjer vi et overhead på omkostningen. Dette gælder bl.a. for omkostninger til medarbejdere. Her bruger vi lønudgifterne som prisestimat og medregner et overhead for de øvrige omkostninger til medarbejdere (f.eks. udgifter til medarbejderadministration, kontorplads, IT mv).

Enhedspriser og centrale parametre

Omkostningsvurderingen er baseret på en række enhedspriser og centrale parametre, der er generelle i den forstand, at de kan gå på tværs af indsatser. Disse omfatter:

- Diskonteringsrate (4 pct.)
- Standard overhead (20 pct.)
- Deflator (forbrugerprisindekset)
- Timenorm for offentligt ansatte (1.418 timer)
- Lønninger for offentligt ansatte: (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor)
- Estimat for rejseomkostninger og dagpenge ved overnatning indenlands og udenlands
- Satser for hoteldispenation ved overnatning indenlands og udenlands
- Estimat for udgifter til teknisk udstyr.